

Τ Ω Ν

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ Δ. ΑΝΣΕΛΜΟΥ.)

ἌΡΙΘ. 19.

1858.

(Ὀκτωβρίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Περιήγησις κατ' ἀμφοτέρους τοὺς πόλους. — ΙΣΤΟΡΙΑ. Σύνοψις τῶν διαφορῶν θρησκειῶν, — ΖΩΟΛΟΓΙΑ. Περί κουνελίου — ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ. Κατασκευὴ τῶν ὑελίνων μαργαρίτων (χαυδρῶν). — ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Ἰπποβαλάσιον πλοίου. — Φῶτισμα ἢ φωτογραφία.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Περιηγήσεις κατ' ἀμφοτέρους τοὺς Πόλους

Οἱ μεσημβρινοὶ πρόποδες τοῦ πρωτογενοῦς ὑψώματος τῆς Ἀσίας, αἱ ἀνατολικαὶ καλούμεναι Ἰνδίου, γῆ αἰωνίως ἀπὸ τὸν ἥλιον θαλπομένη, εἰς δὲ τὰ σπλάγγα τῆς πολυτίμου λίθου καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειάν τῆς σπάνια καὶ πλούσια τρέφουσα προϊόντα, ὑπὸ μὲν τῶν ἀρχαίων ἀμυδρῶς μόνον διὰ μεγαλοφυῶν κατακτητῶν ἐγνωρίζετο, ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων μετὰ τὴν τελειοποίησιν τῆς θαλασσοπολείας ἀνεκαλύφθη πληρέστερον, κ' ἐξετιμήθη ἀξίως ὥστε πολυζήτητον μῆλον ἔριδος, ἐγέννησε πολέμους μεταξὺ πολλῶν τῶν ἰσχυροτέρων λαῶν, κατεκτήθη καὶ αὐξήσεν ἐπ' ἄπειρον τὴν ἐπιβρόχην καὶ τὸν πλοῦτόν τινων, καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη θαρύνει οὐκ ὀλίγον εἰς τὰ ταλαντεύματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς πλάστιγγος. Ἀλλὰ δυσδιαπόρημετοι ὠκεανοὶ καὶ ἐκτάσεις ἀπέραντοι καθιστοῦν δύσκολον τὴν προσπέλασιν τῆς γῆς αὐτῆς τῆς ἐπαγγελίας εἰς τὴν ἀπληστίαν τοῦ Εὐρωπαϊοῦ ἐμπορίου. Ὁ ἀτρόμητος κερδοσκόπος, ὅστις μὲ χρυσᾶς ἐλπίδας στρέφει πρὸς τὰς Ἰνδίας τὴν προῶράν του, περιπλεύσας τὰ δυτικά τῆς Εὐρώπης παράλια, θέλει σχίσει τὴν ἀγανῆ Ἀτλαντικὴν θάλασσαν, πρὸς ἀνατολὰς ἔχων τὴν ἀπὸ Ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν εἰς 1100 μίλλια ἐκτεινομένην Ἀφρικὴν. Ἰδῶ μῆνας ὀλοκλήρους πλέοντα τὸν κατατοξεύει ὁ ἥλιος μὲ τὰς καθέτους ἀκτίνας του,

ὁ ἄνεμος θέλει τὸν περιπνέει ὡς φυσώμενος ἀπὸ κάμινον φλογισμένην, κύματα πολλάκις οὐρανομήκη θέλουν τὸν κτυπᾶ, καταφεύγοντα δὲ εἰς τὴν ἀκτὴν, φιλέξενος λιμὴν δὲν θέλει τὸν ὑποδέχσθαι, διότι λιμὴν εἰς τὴν δυτικὴν ὄχθην τῆς Ἀφρικῆς σχεδὸν δὲν ὑπάρχει. Ἡ αὐχμηρὰ καὶ ἔρημος θέλει τῷ ἀρνεῖσθαι ὡς καὶ ὕδωρ ὀπωσοῦν πότιμον, καὶ φυλαὶ νομάδων ἀγρίων θέλουν ἀποκαχιστᾶ ἐπικίνδυνον τὴν ἀπόδασίν του εἰς τὴν στερεάν. Ἀλλ' ὑπερηνίκησε τοὺς κινδύνους καὶ ὑπέστη τοὺς μικροὺς ἀγῶνας· ὁ ναύκληρος εἰς τὸν ἰστὸν ἀναβάς ἀνήγγειλε τὸ ἀκρωτήριον τῆς καλῆς ἐλπίδος· αἴφνης ὁ ἥλιος κρύπτεται ἀπὸ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, ὑψοῦνται σύννεφα μαῦρα καὶ περιτρέχουν μὲ εἶαν πτηνῶν τὸν οὐράνιον θόλον, βόμβος μακρόθεν ἀκούεται, ἡ ἡμέρα μετεδλήθη εἰς νύκτα, καὶ ἐξεβράχη τρομερὰ τρικυμία. Χάλαζαι, ἀστραπαὶ, κερανοὶ σχίζουσι τὴν ζοφερὰν ἀτμοσφαιραν, καὶ ἡ θάλασσα εἶναι ὅλη ἀφρὸς ὡς ὕδωρ κοχλάζον. Θὰ διαφύγη τὸ ἀσθενὲς σκαφίδιον; Θὰ σωθῶσιν οἱ ὄχθοι καὶ ἀπελπισμένοι ἐπιβάται; Πολυθύελλον ὠνόμασαν τὸ φοβερὸν ἀκρωτήριον τοῦτο οἱ πρῶτοι, οἱ ὅποιοι τὸ ἀνεκάλυψιν, καὶ τῷ ὄντι πολυθύελλον εἶναι. Πνεῦμα κακοποιὸν καὶ παρωργισμένον ἴσταται κατὰ τὸν ποιητὴν Καμοῖνον ἐπὶ τῶν βράχων τῆς ἄκρας αὐτῆς, καὶ καταρᾶται καὶ βιβίζει τὰ παραπλέοντα πλοῖα. Ἀλλὰ τοῦ ἀτρομήτου Βάσκου δὲ Γάμα (τοῦ ἥρωος τοῦ Καμουίνου) ἡ σταθερότης ὑπέρισχυσε κατὰ τοῦ κακοποιῦ πνεύματος.

Διὰ τοῦτό τινες ὄχι πλέον πρὸς ἀνατολὰς καὶ περὶ τὴν Ἀφρικὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸν δύοντα ἥλιον ἀφέθησαν εἰς πέλαγος, τοῦ ὁποίου πέρας δὲν ἔβλεπον, καὶ τέλος περιπλέοντες τὸ μεσημβρινὸν τῆς Ἀμερικῆς Ὄρνιον ἀκρωτήριον, ἔφθανον πάλιν εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἀλλ' ἡ ὁδὸς αὕτη ὄχι μόνον εὐκολωτέρα δὲν ἦτον τῆς ἄλλης, ἀλλὰ καὶ πολλῶ μακροτέρα. Ὡστε ἀφοῦ ὁ πρωταγωνιστῆς τῶν τιοούτων ἐπιχειρήσεων, ὁ ἐνδοξὸς Κῶκ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ματαίως διέσχισαν κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὰς μεσημβρινὰς θαλάσσας, ἐπὶ σκοπῷ εὐρέσεως εὐκόλου κωνωνίας μὲ τὰς Ἰνδίας, ἐστράφησαν τὰ βλεμματικὰ καὶ εἰς ἐλπίδες πρὸς ἄρκτον. Ἄν ἡ πρὸς ἄρκτον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας θάλασσα ἢ πλίνουσα τὰ παράλια τῆς Νορβηγίας καὶ Λαπωνίας ἐκτεινομένη ἔτι μᾶλλον πρὸς ἀνατολὰς καθ' ὅλην τὴν ἀρκτικὴν πλευρὰν τῆς Ἀσίας, ἐστρέφετο κατὰ τὴν ἀρκτικοανατολικὴν αὐτῆς ἄκραν πρὸς μεσημβρίαν, καὶ τὴν διήρει ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἀνατολικωτέραν ζῆραν, ἥτοι τὴν Ἀμερικὴν, ἤθελεν εἶσθαι δυνατὸν εἰς τὰ πλοῖα, παραπλεύσαντα ὅλην τῆς Ἀσίας τὴν Ἄρκτον, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Καμτζάτκαν, τὴν Ἰαπω-

νίαν, τὴν Κίναν, νὰ φθάνον διὰ τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου εἰς τὰς Ἰνδίας. Διάφοροι ἐξέπλευσαν διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ἂν ἡ Ἀσία κατὰ τὸ βορειανατολικὸν αὐτῆς μέρος δὲν συνέχεται μὲ τὴν Ἀμερικὴν, καὶ οἱ γνωστότεροι μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν ὁ Βαρνέζιος καὶ Εἰμπέρκος (1584-1595), ἀμφοτέροι Ὁλλανδοί· ἀλλ' ἀνυπέβλητοι ἦσαν αἱ δυσκολαί, πρὸς τὰς ὑποίας ἀντέκρουσαν. Ἐπειδὴ περὶ τὴν νῆσον ΝόβανΖελιάν (νέαν γῆν), δὲν ἔπλεον εἰς ὑγρὰν πλέον θάλασσαν, ἀλλ' εἰς πεπηγμένην καὶ χιονοσκέπαστον πεδιάδα καὶ ἀπολέσαντες τὸ πλοῖόν των, ματαξὺ παγετῶν, χιόνων καὶ τῶν αἰμοβόριον λευκῶν ἄρκτων διαχειμάρσαντες, ἐσώθησαν ὡς ἐκ θαύματος. Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀπέστειλεν ὁ μέγας Πέτρος (1725) τὸν Ῥώσον Βερίγγον, ὀρμώμενος ἀπὸ Καμτζάτκαν διὰ νὰ ζητήσῃ κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν τὴν αὐτὴν δίοδον μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἀσίας. Πλεύσας πρὸς ἄρκτον, εἶδεν ἀνατολικῶς τῆς Ἀμερικῆς τὰ παράλια, καὶ ἐνόμισεν ὅτι εὔρε τὸ δι' ὃ ἐστάλη, ἀλλὰ βίφθεις ἀπὸ τρικυμίαν εἰς ἔρημον νῆσον, ἀπέθανε πρόωρα, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀπέδειξαν τὴν ἀνακάλυψίν του ἀνωφελῆ, διότι οἱ ἀέννοι παγετοὶ καθιστοῦν τὸν Βερίγγιον λεγόμενον πορθμὸν ἀδιάπλευστον.

Μία διεύθυνσις ἔμεινε ἀκόμη νὰ ἐρευνηθῆ, ἡ πρὸς τὸ νότον. Κατὰ τὸ 1576 εἶχεν ἀνακαληφθῆ ἡ Γροελανδία ἀρκτικοδυτικῶς τῆς Ἀγγλίας, τόπος κατὰ ψυχρὸν καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητος, πρὸς τὸ ἀνατολικοβόρειον μέρος τῶν ἀδύτων τῆς κατεψυγμένης ζώνης προβαίνων, μεσημβρινῶς κατὰ τὴν 60 Α. Π. εἰς ἀκρωτήριον ὀζυρόμενος, καὶ ἐκείθεν πρὸς τὸ ἀρκτιοδυτικὸν στρεφόμενος αὐτῆς· εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους ἀνεκαλύφθη τὸ Λαβραδὸρ, ἀρκτικὴ τῆς Ἀμερικῆς ἐπαρχία, ἀπὸ τὴν Γροελανδίαν διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Δάβις χωριζομένη· Ἄν ἡ Γροελανδία ἦτο νῆσος! Ἄν ὁ πορθμὸς τοῦ Δάβις ἐξτείνεται ἀρκτικῶς τῆς Ἀμερικῆς μέχρι τῆς ἄλλης θαλάσσης! Τότε ἰδοὺ ἡ δίοδος, ἰδοὺ λυμένον τὸ πρόβλημα· ἰδοὺ τὰ πλοῖα εἰς ὀλιγοτάτας ἡμέρας ἀπὸ τὸν Ἄτλαντικὸν εἰς τὸν Εἰρηναιὸν Ὠκεανὸν μεταβαίνοντα καὶ προσορμιζόμενα εἰς τὴν Βρασλίαν, τὴν Κίνα, τὰς Ἰνδίας.

Κατὰ τὰ 1818, 1820 ἐστάλησαν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ῥηθέντος πορθμοῦ οἱ Ἄγγλοι Ῥώσος καὶ Παρξὺ, ἀλλ' ὑποστάντες πολλὰ καὶ δεινὰ, ἐναυάγησαν τέλος κατὰ πάγων καὶ μύλις διέφυγον. Ἐσχάτη δοκιμὴ ἐπεχειρήσθη κατὰ τὰ 1829 παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἄγγλου Ῥώσος, Εοθνεῖξ διαφόρων συμπατριωτῶν του, καὶ προπάντων τοῦ κατοικοῦ Λονδίνου Εὐτυχίου Βοῖθ.

Ἀλλ' ἅμα προσέθη πρὸς τὴν ψυχρὰν ζώνην, ὁ πόλος τὸν ὑπεδέχθη μὲ μαρικὸν ἄνεμοι, ὅστις κακῶς πολλοχῶς τὸ πλοῖον, ἔθραυτε καὶ τὸν μέ-

γαν ιστόν του και τὸ παραίτησε εἰς τὴν διάκρισιν τῶν θυμωμένων κυμάτων· ἀφοῦ δὲ ἐπεσκυιάσθη εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Γροελανδίας, ἔλαβε νέον ιστόν και ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ἐναυάγησε πρότινων ἐτῶν τὸ πλοῖον ἡ Ἐριννύς, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχεν ἐκπλεύσει ὁ Ῥώσος κατὰ τὸ 1818 διὰ τὸ ἴδιον τέλος. Καὶ τῶν μὲν ναυαγίων οὐδὲ ἴχως ἐφαίνετο· τὰ εἶχον σύρει τὰ κύματα. Ἄλλ' εἰς τὴν ξηρὰν εὐρίσκοντο ἀκόμη τὰ ἀκάτια, τὰ ὅποια εἶχοι διασώσει ἐκεῖ, και αἱ ζωοτροφίαι, μὲ τὰς ὁποίας τὰ εἶχον πληρώσει ἀνέπαφοι· τὴν ἐπαύριον, 14 Αὐγούστου, περιέπλευσε τὸ μεσημβρινὸν τῆς Γροελανδίας ἀκρωτήριον Φερεουέλλ (ἔχει ὑγείαν) καλούμενον. Ἰπερέβη ὕστερον τὴν παράλληλον τῆς 70 Α. Π. και καταστήσας ὡς τὴν 90· ἐμποδίσθη ἀπὸ χιόνας· ὕθεν ἐξεγείμασεν εἰς λιμένα, τὸν ὁποῖον ὠνόμασεν εὐτυχηῖ και ὅπου εὐρήκε γένος Σαμογετῶν Ἑσκιμοὶ λεγόμενον.

Παρατηρήσεως ἄξιον εἶναι ὅτι ἡ γῆ και ἐν μεγάλοις και ἐν μικροῖς, πρὸς μὲν τὸν Ἰσημερινὸν προβάίνει ἀναπτυσσομένη και ἐξογκουμένη, πρὸς δὲ τοὺς πόλους συστέλλομένη θαυμηδὸν και ἐκλείπουσα. Θεώρησε τὰ ὄρη τῆς! τὸ Κιμβοράσσον και τὰ ἱμαλάια προβάινουν πρὸς ἄρκτον και μεσημβρίαν εἰς λόρους ἐκκλίνοντα και πεδιούμενα κατ' ὀλίγον. Τὰ δένδρα τῆς! εἰς τὴν θερμὴν ζώνην τοῦ Λιδάου αἱ κέδροι και τῆς Ἀμερικῆς αἱ γιγαντιαῖαι Δρύς· εἰς τὰς συγκερασμένας χαρίεντα, ἀλλὰ μετροῦ ἀναστήματος δάση, εἰς τὰς κατεψυγμένας χόρτον σπάμον και ἐφήμερον· εἰς τὸν Ἰσημερινὸν ὁ ἐκλείψας μαμούτ, ὁ ἐλέφας, ἡ κάμηλος. Εἰς τὴν εὐκρατον ζώνην ὁ βοῦς και ὁ ἵππος, εἰς τοὺς πόλους ἡ ἀμφίβιος ἄρκτος και ἡ μικρὰ ἀγρία ἀλώπηξ. Εἰς τὸν αὐτὸν νόμον ὑπάγεται και τὸ ἀνθρώπινον γένος· οἱ Ὀτεντόται, τὴν μεσημβρινὴν ἄρκον τῆς Ἀμερικῆς κατοικοῦντες και οἱ κάτοικοι τῆς γῆς τοῦ πυρὸς μεσημβρινῶς τῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἄθλιοι και μικρὸσωμοι. Τοιοῦτοι εἶναι και οἱ Λαπωνοὶ τῆς Εὐρώπης, οἱ Σαμογεταὶ εἰς τὴν Ἀσίαν, και εἰς τὴν Ἀμερικὴν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Ἑσκιμοὶ. Ἡ διάθεσις τῶν ἀνθρώπων τούτων εἶναι καλὴ και κοινωνικὴ, ἀλλὰ τὰ ἦθη των τραχέα και ὅλος ἀκαλλιέργητα. Εἰς τὰς αἰωνίους χιόνας κυνηγοῦν τὰ ἀγρία ζῶα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν κρέας πολλὰκις ὡμὸν τοῖς χρησιμεύει ὡς τροφή, τὸ δὲ δέρμα ὡς ἔνδυμα. Πολιορκούμενοι ἀπὸ τὸ ἀπρόσιτον κλίμα των ποτὲ ἄλλοτε ξένον δὲν εἶχον εἶδῃ, κ' ἐσχετίσθησαν εὐκάλως μετὰ τοῦ Ῥώσος. Ἀπὸ τοῦ αὐτόχθονα τούτου ἔμαθεν ὁ Ῥώσος πρῶτον ὅτι ἡ γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ἦτον ἡ Ἠπειρος τῆς Ἀμερικῆς, και δεῦτερον

ὅτι ὡς 40 μίλλια μεσημβρινοανατολικῶς τοῦ τόπου, ὅπου ἦτον προσωριμ-σμένος ὑπῆρχον δύο θάλασσαι διαιρούμεναι μεταξύτων διὰ Ἰσθμοῦ. Ἄμα τὸ ἔαρ ἐγλύκωνεν ὀλίγον τὴν ἀτμοσφαιρην, ὁ ἀνεψὶς τοῦ πλοιαρχου, ὁ μοίραρχος Ῥώσος, συνοδευόμενος ὑπ' ἐνὸς τῶν ναυκλήρων και δύο αὐτοχθόνων, ἐπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτοψεί τὸν περιεργον Ἰσθμὸν τούτου, ἐλλ' ἐπληροφορήθη ὅτι πρὸς ἄρκτον ὡς και πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Ἰσθμοῦ ἡ δίοδος ἦτον ἀδύνατος, και τὸ πρὸ πολλοῦ τυχαντευόμενον ζήτημα ἐλύθη. «Ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανὸς δὲν συγκοινωνεῖ βορειοδυτικῶς μὲ τὸν Εἰρηναῖον, τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν 74 Α. Π.» ὑπεράνω τῆς μοίρας ταύτης εἶναι τῶν παγετῶν τὸ βασίλειον, και σχεδὸν πᾶσα ἔριυνα ἀδύνατος, ἀλλ' ἐπίσης και ἄχρηστος. Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἰσθμοῦ ἔγινε κατὰ τὸ θέρος τῶν 1832 ἀσυγκρίτως δριμύτερον ἀπὸ τοὺς ψυχροτέρους χειμῶνας ὅχι τῶν ἐδικῶν μας, ἀλλὰ και τῶν Ῥωσικῶν ἀκόμη κλιμάτων. Πρὸς τὸ φθινόπωρον τοῦ αὐτοῦ ἔτους οἱ ναῦται ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν, ἀλλ' ἡ θάλασσα ἐσκληρύνθη ὡς πέτρα, και τὸ πλοῖον των ἔμεινε προσηλωμένον ὅπου εὐρίσκετο. Τὰ ἀκάτια λοιπὸν ἐπληρώθησαν μὲ τὴν μικρὰν ὑπόλοιπον τῶν ζωοτροφῶν προμήθειαν, κ' ἐπλεύσαν πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἡ Ἐριννύς εἶχε ναυαγήσει πρὸς τὴν Α. Α. ἄρκον τῆς Ἀμερικῆς, 73 76 Α. Π. και 90 ΑΜ. Ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ἀκρωτηρίου εἶδον τὸ ἀπελπίζον θέαμα, ὅτι ἡ ἐξοδος τοῦ πορθμοῦ, τὸ Λαγκάστριον στενὸν ἐκαλύπτετο ἀπὸ ἀδιάσχιστον φορητὸν πάγων, κ' ἐπίσθησαν ὅτι δὲν τοῖς μένει εἰμὴ ν' ἀποβῶσι και διαχειμάσωσιν εἰς τὴν Ἠπειρον· ἐδῶ κατεσκεύασαν καλίβην, και ὑπὸ τὴν χιόνα κρυμμένοι, μάρτυρες τῆς προόδου τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, στερούμενοι τροφῶν, και τὸ χεῖριστον θερμῶν καλυμματίων, ὑπέστησαν δεινὰ ἀνώτερα ἀνθρώπινου ὑπομονῆς, ἐκτεθειμένοι ὄντες εἰς ψύχος 92 Βαθμῶν Ἰσομέρου. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος εἰς ἀπέθανε, ἐνὸς ὁ ποῦς ἐπάγωσε και τρεῖς προσεδίθησαν ἀπὸ ἐσχάτην ἀδυναμίαν· δεκατρεῖς δὲ, βλέποντες τὴν πείναν προσέτεουσιν τὴν μάστιγά τῆς εἰς τὰ λοιπά των δεινὰ, ἐπῆγαν 7 ἡμέρας μακρὰν εἰς τὰ ἀκάτια των διὰ νὰ φέρουν τροφὰς· μόλις κατὰ τὰς 8 Ἰουλίου αἴροντες τοὺς ἀσθενεῖς τωμετέβησαν ὅλοι ἐντὸς 6 ἡμερῶν εἰς τὰ ἀκάτια, ὅπου οὔτοι ἀνέλαδον. ἐπερίμενον δὲ εἰς αὐτὰ μέχρις ὅτου κατὰ τὰς δεκαπέντε Αὐγούστου οὐριος ἀνεμος τῆς στερεᾶς διέλυσε τοὺς πάγους και τοὺς ἤνοιξε δρόμον, ὥστε ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἔφθασαν ὅπου εἶχον ὑπομείνει τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον χειμῶνα, ἐκεῖθεν δὲ ἦλθον εἰς τὸ νησίον τοῦ Πρίγκιπος και

του νυκάρχου, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν διὰ τὸν ἐναντίον ἀνεμον αὔθις νὰ προφυλαχθῶσιν εἰς τὸ παράλιον. Πῶς νὰ τολμήσουν μὲ τὰ μικρά των σκαφίδια νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὸν Ἰλλεκνὸν τὸν ἀπαύστως χειμαζόμενον ἀπὸ τοῦ πόλου τὰ πνεύματα; Τὴν 25 παρέπλευσαν τὸ νησίδιον τοῦ Βερυθούρ, καὶ τὴν ἐπιούσαν, χαρὰ ἀνέλπιστος! πλοῖον ἐφάνη! ἀμέσως σημεῖα ὑψώθησαν, τὸ πλοῖον τὰ εἶδε, πλησιάζει, καὶ ποῖον εἶναι; Ἡ Ἐλισάβετ Οὐλ, τὴν ὑποίαν ὁ Ῥώσος ἐκυζέρνα κατὰ τὰ 1818 Μ' ἀλαλαγμούς ἐδέχθη τὸ πλήρωμα τῆς Ἐλισάβετ τοὺς ἀπελπισμένους ὁδοιπόρους τοῦ πόλου, πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἑποίων εἶχε πλεύσει μέχρι τῆς νήσου τοῦ ἐπιτροπεύοντος Πρίγκιπος, καὶ εὐτυχῶς ἄνευ ἄλλου συμβάντος ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΙΣΤΟΡΙΑ.

Σύνοψις τῶν διαφορῶν θρησκευτῶν.

Παντοῦ ἀπ' ἀρχῆς οἱ ἄνθρωποι εἶτε ἀπὸ φόβον εἶτε ἀπὸ σέβας κινούμενοι ἀπέδωκαν τιμὰς εἰς τὸ ὑπέρτατον Ὄν, καθ' ὅλας δὲ τὰς χρεῖας των ἐπεκαλοῦντο τὴν δύναμιν του· ὅθεν ἱερεῖς, ἑορταί, θυσίαι, τελεταὶ καὶ ναοὶ εὐρίσκονται ὅπου καὶ ἂν στραφῶμεν. Ἀλλ' οἱ λαοὶ δὲν ὠδηγήθησαν εἰς τὴν θρησκείαν ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ λογικοῦ, ἐπειδὴ ἀντὶ νὰ λατρεύωσι τὸν θεὸν π. χ. τινὸς τόπου, ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸν δημιουργὸν ὅλης τῆς φύσεως. Πρὶν ὅμως κρίνωμεν αἰσθανόμεθα· ὅθεν ἐκάστη κόμη ἠσθάνετο τὴν ἀδυναμίαν τῆς, καὶ τὴν χρεῖαν ἰσχυροῦ τινος προστατοῦ· οὗτος δὲ ἔχων τόσῳ πλειότεραν δύναμιν ὅσῳ ἦτο περικυκλωμένος ἀπὸ μυσηρία, διέτριβε κατὰ τὴν ιδέαν των εἰς τὸ πλησιόχωρον δάσος, εἰς τὸ παρακείμενον ὄρος, ἢ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ νέφη.

Πρῶτον δὲ ὄνομα ἐδόθη εἰς τὸν θεὸν τὸ Κύριος· οἱ Αἰγύπτιοι τὸν ὠνόμαζον Κ ν ἔ φ, οἱ Σύριοι Ἄ δ ω ν ἰ, ἄλλοι δὲ β ἄ α λ ἢ β ἢ λ, Μέλχ ἢ Μολόχ, οἱ Σκύθαι Παπέ κ τ λ.

Ὁμοίως δὲ εὐρέχκαν οἱ νεώτεροι καὶ τὴν Ἀμερικὴν διαρρημένην εἰς διαφόρους φυλὰς ἐχούσας τὸν προσάτην των θεόν· ὡς καὶ οἱ Μεξικανοὶ καὶ οἱ Περουδιανοὶ, δύο μεγάλα ἔθνη, δὲν εἶχον εἰμὴ ἓνα θεόν· ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐλάτρευον τὸν Μάγχο Καπάκ, οἱ δὲ τὸν θεὸν τοῦ πολέμου.

Ἀλλ' ἀπ' οὗ ἀναψε κατ' ὀλίγον ἡ φαντασία των, ἐπολλαπλασιάσαν οἱ ἄνθρωποι τοὺς θεοὺς καὶ ἔδωκαν ἰδιαιτέρους ἐφόρους εἰς τὰ σοιχεῖα, εἰς τὴν

θάλασσαν, εἰς τὰς πηγὰς, εἰς τὰς κοιλάδας καὶ εἰς τὰ ἔρη. Ἡ κοινωνία ἐπτερεώθη καὶ ἠτφαλιζέτο κατ' ὀλίγον μὲ αὐτὴν τὴν πίστιν· ἐπειδὴ ἀνακωχαὶ καθιερωμέναι διέκοπτον αἱματώδεις πολέμους καὶ θρησκευτικαὶ πανηγύρεις συνεκάλουν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἀγρίους, ἀντιζήλους καὶ φονικούς λαούς. Δὲν ἐκήρυττον πλέον πόλεμον, δὲν ἀνελάμβανον κῆρυμμιαν ἐπιχειρήσιν, εἰμὴ ἀπ' οὗ ἐπεκαλοῦντο τοὺς ψευδωνόμεους θεοὺς των· εἰς αὐτοὺς δὲ ἀνέφερον τὴν δόξαν τῆς νίκης μὲ δημοσίους τελετάς, καὶ τὴν προσφορὰν τῶν λαφύρων, τὰ ὑποία ἐχώριζον ἀπὸ τὰ λοιπά. Κατ' ὀλίγον δὲ ἡ ὁμηγύρις αὕτη τῶν ἀθανάτων ἐχωρίσθη ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινον φύσιν, ἐξέτεινε τὴν προστασίαν εἰς τὸν ἀδύνατον καὶ τὸν ξένον, ὑπέσχετο βραβεῖον εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐπαπεῖλει μὲ ποινὰς τὴν κακίαν.

Ἀλλ' ἀπ' οὗ ἐφωτίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἀπίστησαν τινες γνώσεις δὲν ὑπέφερον τὴν πολυθειαν αὐτὴν· ὅθεν πολλοὶ ἐδόξαζον ἓνα μόνον θεόν· εὐρέθησαν τῶντιν τινές, οἱ ὅποιοι ἀνοηταίνοντες ἀνήθησαν καὶ αὐτόν· ἀλλ' ἡ κοινὴ φωνὴ τοὺς ἀπεκέρυξε, τὸ βῆρος τῆς δημοσίου ὀργῆς ἔπεσεν εἰς τὰς κεφαλὰς των, καὶ ἐβίωρήθησαν παντοῦ ὡς ἐναγεῖς καὶ τῆς κοινωνίας ἀνάξιοι.

Ἡ ὁμολογία αὕτη τόσῳ διαφόρων ἔθνῶν ιδέα προῆλθε βέβαια ἀπὸ αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπου τὴν φύσιν καὶ ἀρχαιοτάτας παραδόσεις. Ἐμελλε δὲ νὰ ἐπικυρωθῆ ἀπὸ τὸν χριστιανισμόν, ὅστις ἐφάνη καθ' ὃν καιρὸν εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Εὐρώπην, καὶ τὴν Ἀφρικὴν οἱ ἐξέχοντες τῶν λαῶν σοφοὶ ἐγνώρισαν καὶ ἐλάτρευον ἓνα μόνον Θεόν. Ἐπειδὴ δύο μῆνας μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ οἱ ἀπόστολοι ἄρχισαν νὰ διδάσκωσιν εἰς αὐτὴν τὴν Ἱερουσαλήμ· ἐκεῖθεν δὲ ἡ διδασκαλία των ἐξαπλώθη εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ τὰς πέριξ γῶρας, ὥστε μετ' ὀλίγον κατήνησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἰταλίαν μέχρι τῆς Ἰσπανίας. Οἱ ἀπόστολοι ἀνήγειραν Ἐκκλησίας εἰς τὴν Κόρινθον, τοὺς φιλιππους (φιλιππούπολιν), τὴν Θεσσαλονίκην, τὴν Ἔφεσον, τὴν Ἀντιόχειαν, τὴν Ῥώμην, τὴν Κρήτην, τὸν Πόντον, τὴν Καππαδοκίαν, τὴν Γαλατίαν, τὴν Βιθυνίαν κ. τ. π.

Κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου τακτικαὶ Ἐκκλησίαι διοικοῦντο ἀπὸ ἱερεῖς πρὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου αἰῶνος εἰς πολλὰς μεγάλας πόλεις τῆς μικρᾶς Ἀσίας· τὸν ἀκλόουθον δ' αἰῶνα ἐγενίαν Ἐκκλησίαι καὶ εἰς τὴν Γαλατίαν, τὴν Γερμανίαν, τὴν Ἰβηρίαν, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Λιβύαν, τὴν Ἀνατολήν κτλ. Κατὰ τοῦτο δὲ συμφωνεῖ ἡ Ἐξωτερικὴ μὲ τὴν Ἐκκλησιασικὴν ἱστορίαν· ἐπειδὴ μαθητόμεν ἀπὸ τὸν Τάκιτον ὅτι ἐπὶ Νέρωνος, δηλ.

τριακότα περίπου χρόνους μόνον μετά Χριστόν ἦσαν εἰς τὴν Ῥώμην πληθος Χριστιανῶν· εἰτοτε δὲ μέχρι τοῦ Κωνσταντινοῦ ὁ Χριστιανισμὸς κατεδιώχθη μὲ πολλὴν αὐστηρίαν. Οἱ ἀπόστολοι ἐφυλακίσθησαν, ἐδάρθησαν ἢ καὶ ἐφονεύθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς κατεμύνηνον πανταχόθεν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἐκίνουν κατ' αὐτῶν τὸν ὄχλον. Ὁ Νέρων ἀποδίδων εἰς αὐτοὺς τὴν πυρκαϊᾶν τῆς Ῥώμης τοὺς ἐφρόνευε μὲ τρομερὰς βασάνους. Ὁ Δομητιανὸς, ὁ Τραϊανὸς, ὁ Σεβήρος, ὁ Αὐρηλιανὸς καὶ ὁ Διοκλητιανὸς, ἐξέδωκαν αἵματοσταγῆ ὁσπίσματα κατὰ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Τέλος καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους ὁ σαρφετώδης ὄχλος ἐδίψα τῶν Χριστιανῶν τὸ αἷμα, καὶ τὰ κολαστήριά των ἐγίνοντο δημόσιον θέαμα!!

Οἱ τοιοῦτοι καταδιωγμοὶ ἤθελον ἐξουδενώσαι πᾶσαν ἄλλην θρησκείαν ἐκτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἀλλ' οὗτος ἐξῆλθε θριαμβεύων ἀπὸ τὴν μακρὰν ταύτην πάλην, καὶ ἐνεδυναμώθη μάλιστα ἀπὸ τῆς πολλᾶς συμφορᾶς του.

Ἐκτοτε ὁ ἀριθμὸς τῶν Χριστιανῶν ἐπληθύνετο πανταχοῦ ταχέως· ὥστε σήμερον δὲν ὑπάρχει μέρος πολιτισμένου ὁπωσοῦν κόσμου, ἔπου ὁ ἄνθρωπος δὲν εὐλογεῖ τὰς εἰεργεσίας τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐπ' ὀνόματι τῆς θρησκείας ἔπαθεν ἡ ἀνθρωπότης πολλὰ τὸν τόπον π. γ. τῶν ἀνθρωπίνων θυσιῶν κατέλαβον τὰ ἱερὰ δικαστήρια (*): ἀπίστευτοι δὲ ἐπαναστάσεις καταστρέφονται ὅλας τὰς ὑπαρχούσας γνώσεις ἐξύθισαν ἐκ νέου τοὺς ἀνθρώπους εἰς τῆς ἀμαθείας τὸ σκότος· ὅλλὰ καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς δυσυχεῖς καιροὺς προξένησεν ἡ θρησκεία καλὰ καὶ συνήργησεν ὕστερον ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἐνθεομανίαν εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Δὲν πρέπει τῶντι νὰ συγγέωμεν τὴν θρησκείαν μὲ ὅσα κακὰ ἔπραξαν ἐπ' ὀνόματι τῆς θρησκείας· ὅσοι δὲν τὴν ἐγνώριζον ἀληθῶς· ἐπειδὴ αὐτὰ προῆλθον ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν καὶ τὸν τυφλὸν ζῆλον. Ἐκινδύνευσεν δὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ὁ χριστιανισμὸς νὰ καταργηθῆ περὶ τοὺς ἐσχάτους χρόνους καὶ εἰς μίαν τῶν εὐφορωτάτων κατὰ πάντα ἐπικρατειῶν τῆς Εὐρώπης τὴν ἐνδοξὸν Γαλλίαν, ἀλλ' ἐπανελάθε μετ' ὀλίγον τὰ δικαιώματά της καὶ τὴν ἐνεργητικὴν της ἐπιρροὴν εἰς τὸν εἶον τοῦ ἀνθρώπου.

Κρίνομεν καλὸν νὰ τελειώσωμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο μὲ τὸν πίνακα τῶν

(*) Εἰς τὸ ἀκόλουθον φύλλον ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἀναφέρωμεν διεξοδικῶς περὶ τῶν λεγομένων τούτων δικαστηρίων, τὰ ἑποῖα κατεστάθησαν ὀρμέες καὶ ἡ μάλιστα τοῦ χριστιανισμοῦ τόσους χρόνους.

διαφόρων θρησκειῶν· διαιροῦμεν δὲ αὐτὰς εἰς δύο μεγάλους κλάδους, εἰς πολυθεῖαν καὶ μονοθεῖαν.

Εἰς τὴν πολυθεῖαν, ἥτις πρεσβεύει πολλοὺς θεοὺς, ὑπάγονται ὁ Φετιχισμὸς ἢ λατρεία ἐμφύχων καὶ ἀψύχων ὄντων, τὰ ὅποια ἐθεοποίησαν ἄγριοι ἢ θάρβαροι λαοί· ὁ Σαβεῖσμὸς ἢ οὐρανολατρεία, ἥτις μόλις εὐρίσκειται εἰς ὀλίγους τινὰς λαοὺς· ἡ *Μυθολογία* δηλ. ἡ εἰδωλολατρεία τῶν Ἑλλήνων, Ῥωμαίων, Κελτῶν, Αἰγυπτίων κ.λ.π. ὁ *Βραμῖσμὸς*. ἢ λατρεία τοῦ Βράμα, ἐπικρατῶν εἰς τὴν Ἰνδίαν· ὁ *Βουδισμὸς* ἢ λατρεία τοῦ Βούδα κοινῇ εἰς τὸ Σιάμ, Ταπροβάνην (Κεῦλάν) Κίναν, Βιρμανίαν κτλ. ὁ *Χαμανισμὸς*, ὅστις θεωρεῖ ὡς κεφαλὴν τὸν Δελαῖλαμαῖν, θρησκεία τῆς Ταρταρίας Ἰσως δὲ καὶ τινῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ῥωσσίας.

Εἰς τὴν μονοθεῖαν δὲ ὑπάγονται, ὁ *Ἰουδαϊσμὸς* διαιροῦμενος εἰς χορὰ ἴτας ἀναγνωρίζοντας μόνον τὴν ἱερότητα τῆς παλαιᾶς διαθήκης, καὶ Ῥαββινιστὰς πιστεύοντας εἰς τὸ Ταλμουδ.

Ὁ *Ἰσλαμισμὸς*, τοῦ ὁποῖου ἀρχηγὸς ὑπῆρξεν ὁ Μωάμεθ κατὰ τὸ 620, ἐπικρατεῖ δὲ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ μέγα μέρος τῆς Ἀσίας.

Ὁ *Χριστιανισμὸς* περιλαμβάνων 1. τὴν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἑλλήνων ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν Ῥωσσίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, κοινὴν δὲ εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Τουρκίαν. 2. τὴν Λατινικὴν ἢ δυτικὴν, ἥτις λέγεται Καθολικὴ, Ἀποστολικὴ καὶ Ῥωμαϊκὴ, ἔχουσα Κορυφαίον τὸν Πάππαν, καὶ ἐπικρατοῦσα εἰς τὴν Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Πολωνίαν, Πευαρίαν, Βελγικὴν, Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Ἰρλανδίαν, μέρος τῆς Ἑλβετίας καὶ τὰς Ἰσπανικὰς, Πορτογαλικὰς καὶ Γαλλικὰς ἀποικίας. 3. τὸν *Προτεσταντισμὸν*, ὅστις δὲν γνωρίζει τὴν κυριαρχίαν τοῦ Πάππα, καὶ ὑποδιαιρεῖται, εἰς τὸν *Λουθηρανισμὸν*, τὸν ὁποῖον δοξάζουσιν εἰς τὴν Γερμανίαν, τὴν Πρωσσίαν, τὴν Δανίαν, τὴν Σουηδίαν· εἰς *Καλβινισμὸν*, ὅστις ἐπικρατεῖ εἰς τὴν Ἑλβετίαν, Γερμανίαν, Ὀλλανδίαν κτλ. εἰς *Ἀγγλικὴν ἐκκλησίαν* διαφέρουσαν τῶν ἄλλων αἰρέσεων τοῦ Προτεσταντισμοῦ καθότι διετήρησε τοὺς ἀρχιερεῖς.

Κατὰ τὸν Κ. Letrone ἀπὸ 700 ἑκατομμυρίων κατοίκων τῆς γῆς εἶναι 230 Χριστιανοί, 115 Μωαμεθανοί, 5 Ἰουδαῖοι, 350 Πολυθεολάτραι δηλ. Βραμισταί, Βουδισταί, Χαμανισταί καὶ Φετιχισταί.

Ἐλπίζομεν νὰ ἀναφέρωμεν ἀκολουθῶς περὶ τῶν δογμάτων μιᾶς ἐκάστης τούτων τῶν θρησκειῶν.

ΖΩΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ κουραδίου.

Τὸ Κουράδιον καθὼς καὶ ἡ ἰκτίς (νυφίτσα) θεωρεῖται ὡς ἡ μάλιστα καὶ ὁ θλιβρὸς τῶν κατοικιδίων πτηνῶν. Τὸ ζῶον τοῦτο εἶναι ἰσχυρὸν, κυλινδραιοῖδες, ἐπίμηκες, ἔχει σκέλη μικρὰ, λαίμῳ δὲ τότῳ παχύῳ, ἔσφ' ἡ κεφαλή του· τρέχει μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα, τὸ δέρμα του φαίνεται λευκὸν καὶ ὑπαίθιον (κοκκινωπὸν) εἰς τὴν κεφαλὴν, τὴν βράχιν καὶ τοὺς λαγῶνας, μελανὸν δὲ καθ' ὅλα τὸ λοιπὸν μέρος.

Ἐμβαίνει δὲ ἀπὸ τὰς στενοτάτας τρύπας καὶ ἀναβαίνει εἰς τὰ δένδρα μὲ τὰ ὀξέα ἄκρα τῶν δακτύλων, ζητεῖ δὲ μᾶλλον αἶμα παρά σάρκα· ἀφ' οὗ δὲ μὲ διαφόρους πανουργίας εἰσχωρήσῃ ὅπου εἰρίσκονται πτηνά, τὰ φονεύει ἀνηλεῶς ὅλα καὶ μόλις ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ διαφεύγει τὸν γενικὸν τοῦτον κίνδυνον· νοστιμιεύεται δὲ κατ' ἐξοχὴν νὰ ἀπορροφᾷ τὸ αἷμα καὶ τὰ μυελά των, ἀλλὰ τρώγει μὲ τὴν αὐτὴν ὀρεξιν καὶ τὰ ὠά των.

Τὸ φοβοῦνται δὲ ὁμοίως ὅλα τὰ πτηνὰ τοῦ ἀέρος καθὼς ἡ κίχλα, καὶ ὁ σκολόπαξ (ξυλόκοτα) τὰ ὅποια ἐμφωλεύουσι μεταξὺ τῶν φρυγάνων. Ἀλλὰ τὸν τρομέουσι ὅχι ὀλιγότερον καὶ οἱ δισκύποδες (κουνέλια) καὶ οἱ λαγωοί· ὅθεν ἡ ὑπάρχεις ἐνός μόνου κουραδίου θεωρεῖται ὡς εὐεργέτημα ὅπου πλήθουσι οἱ δασύποδες. Ὅταν δὲ ἰδῇ μακρόθεν τὸν λαγῶν, ὄρμῃ κατ' αὐτοῦ, τὸν πιάνει ἀπὸ τὸν λαίμῳ, τοῦ τρυπᾷ μὲ τὰ ὀνύχια τὴν κοιλίαν, καὶ δὲν τὸν ἀφίνει πρὶν χορτασθῆ ἀπὸ τὸ αἷμα του.

Ζῆ δὲ μοναδικῶς, καὶ εἰς τὰς φονικὰς ἐκδρομὰς του προκρίνει τὴν νύκτα ἀπὸ τὴν ἡμέραν. Κατοικεῖ δὲ ποτὲ μὲν εἰς τὰς γωνίας καὶ τὰς τρύπας τῶν σιτοβολώνων, ἢ ὅπου ἀποτίθεται τὰ στάχυα, ποτὲ δὲ εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, ἢ τῶν δακτῶν τὰ ἄκρα.

Ἡ φωνὴ τοῦ μαιφόνου τούτου ζῴου εἶναι μικρὰ καὶ ἀκούεται μόνον ἐν καιρῷ μάχης· τότε δὲ χύνει καὶ ὕλην τινὰ τὸσον δυσώδη, ὥστε δυσκολώτατα ἐξαλείφεται. Ὅθεν περιηγητὴς εἰς τὴν Ἀμερικὴν διηγεῖται ὅτι ἰδὼν ποτὲ τὸ ζῶον τοῦτο, ἐνόμισεν ὅτι ἦτο σκίουρος, καὶ κατέβη ἀπὸ τὸν ἵππον διὰ νὰ τὸ πιᾷσῃ· ἀλλὰ μόλις ἐπλησίασε, τὸ ζῶον ἔχυσε κατ' αὐτοῦ τὸ βρωμερὸν τοῦτο ὑγρὸν, τὸ ὅποιον ἔλαβεν ἀπὸ τὴν φύσιν πρὸς ὑπεράσπισιν· καὶ μακρυνόμενον δὲν ἔπαυε ἐκδιαλειμμάτων νὰ χύνῃ καὶ ἄλλο.

Ὁ συνοδοιπόρος τοῦ Κ. Thownley (οὕτως ὠνομάζετο ὁ περιηγητὴς) οὔτε ὁ ἵππος, ἐπ' αὐτῷ τοῦ ὀποίου ἐκλήθη, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ὑποφέρωσι τὴν

δυσωδίαν· αὐτὸς δὲ ὁ Thownley μόλις κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ τὸν ἴδιόν του ἵππον. Ἀλλ' ὅτε ἔρθασεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅλοι ἐφώναξαν, καὶ δὲν ἠθέλησε κανεὶς ἄλλος νὰ τοὺς ὑπηρετήσῃ, εἰμὴ δυστυχῆς τις Μαῦρος· ὁ δὲ Thownley ἔλεγεν ἔπειτα ὅτι ἡ δυσωδία τῶν ἐνδυμάτων του δὲν ἐξαλείφετο ποτὲ, ἀλλ' ἀνεπτύσσετο ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὸν ψυχρὸν καὶ ἀπὸ τὸν θερμὸν καιρὸν· ὅθεν μὴ δυνάμενος πλέον νὰ τὰ φορέσῃ τὰ ἐχάρισεν εἰς πτωχὸν τινα.

Τὸ ζῶον τοῦτο δὲν φοβεῖται πολὺ τὰς παγίδας· ἀλλ' ἂν κατὰ τύχην φονευθὲν ὅπωςδήποτε κρεμασθῇ εἰς τὴν εἴσοδον τῆς αἰλῆς, τῶν ὀρνιθῶνων κτλ. τὸ θίμαα τοῦτο τρομάζει τὸσον τὰ ἄλλα ὁμοιά του ὥστε δὲν τολμῶσι νὰ πλησιάσωσιν. (2)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.

Κατασκευὴ τῶν βελῶν μαργαρίτων (χανδρῶν.)

Εἰς τὰ μικρὰ πράγματα θαυμάζομεν πλείοτερον ὄχι μόνον τοῦ δημιουργοῦ τῆς κτίσεως τὴν σοφίαν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν μιμητικὴν τέχνην· κυρίως ὁμως τίποτε δὲν εἶναι εἰς τὴν φύσιν τόσῳ μικρὸν καὶ ἀξιοκαταφρόνητον ὅσῳ κοινῶς φαντάζεται ὁ ἀπεριεργὸς καὶ χυδαῖος.

Μὲ τὰς χάνδρας αἱ χαρίεσσαί καὶ φίλεργοι χεῖρες τῶν καλῶς ἀναπαραμμένων νεανίδων πλέκουσι ὠραία πράγματα, ὥστε ἀξίζει νὰ μάθωμεν τὴν κατασκευὴν των.

Τὰ βελουργεῖα τῆς Βενετίας εἶναι περιφημώτατα, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς καμίνους των ἐκβῆκαν οἱ πρῶτοι καλρέπται, ὅσους τοῦλάχιστον μεταχειρίζετο ὅλη ἡ Ἀσία συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας· ἀλλ' ἡ Βενετία φυλάττει εἰσέτι, τρόπον τινὰ, τὸ μονοπώλιον τῶν χανδρῶν· ὅθεν στέλλει ἄπειρον πλῆθος αὐτῶν εἰς τὰ πέντε μέρη τοῦ κόσμου· μάλιστα δὲ τὴν Ἀφρικὴν καὶ Ἀμερικὴν· ἀναχωροῦσι δὲ κατ' ἔτος ἐκεῖθεν πάμπολλα πλοῖα φορτωμένα μὲ βελικά, ἰδιαίτερος διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰνδίας.

Ἡ ὕλη τῶν χανδρῶν, καθὼς καὶ τοῦ ἀπλοῦ βέλου, εἶναι ἡ σόδα καὶ πότασα ἀναλυμένα εἰς μεγάλων καμίνων χωνεῖα μὲ ἄμμον λευκὴν εὐρισκομένην ἀφθύνως εἰς τὴν παραλίαν τῆς Βενετίας. Τὰ δὲ χρώματα, μὲ τὰ ὅποια τὰς βάφουσι, λαμβάνονται ὅλα μεταξὺ τῶν ὀρυκτῶν· εἶναι δὲ τὸσον πολυποίκιλα ὥστε κατασκευάζονται χάνδραι ὡς διακοσίων διαφόρων χρωμάτων. Ἴδου δὲ τῆς κατασκευῆς ὁ τρόπος ἐν γένει θεωρούμενος.

Όταν ἤδη ἡ ὕλη φαίνεται ἀναλυμένη, ὁ ἐργάτης ἐμβάπτει (βουτᾶ) εἰς τὸ χωνεῖον τὴν ἄκραν σιδηροῦ σωλήνος μακροῦ πέντε πόδας σχεδόν, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσι καλάμιον καὶ τὴν ἐκβάλλει κρατοῦσαν ὀλίγην ὕλην. Τότε μὲ σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἄλλο ἀνοίγει πλατεῖαν τρύπαν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς γῆς ὕλης, ἀμέσως δὲ ἄλλος ἐργάτης ἐφαρμόζει εἰς τὴν τρύπαν τὴν ἄκραν ἄλλου καλαμίου ἔχουσαν καὶ αὐτὴν ὁμοίως ὀλίγην ὕλην ἤδη καίουσαν, καὶ ἔπειτα μακρύνονται φερόμενοι εἰς τὰ ὀπίσθεν ὅσον δύνανται ὥστε ἡ ὕλη ἐκτείνεται ἀνολόγως καὶ κατανατᾶ νὰ ῥῆναι σχεδὸν ὡς μακρὰ κλωστή τρυπημένη, παχεῖα δὲ ἡ λεπτή κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον οἱ ἐργάται διήνυσαν πρὶν κρυώσῃ ἡ ὕλη.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον *ρηθουσι* οὔτοι τρυπημένους τοιοῦτους σωλήνας λεπτοῦς ὡς τὴν τρίχα ἐνίοτε, μακροῦς δὲ ἐπέκεινα τῶν 100 ποδῶν ὀνομάζονται δὲ καὶ αὐτοὶ καλάμια.

Μετὰ ταῦτα τὰ συντρίβουσι εἰς διάφορα καμμάτια ὡς δύο ποδῶν μήκους, καὶ ἐνταῦθα κυρίως ἀρχίζει τὸ ἔργον τοῦ μαργαριτοποιοῦ λεγομένου τεχνίτου, ὅστις μὲ εἶδος ψαλιδίου κόπτει τὸ καλάμιον εἰς μικρότατα τεμάχια, αὐτὰ δὲ πίπτουσι εἰς καθδῖον γεμάτον ἀπὸ κονιορτὸν ἀργίλου καὶ ἀνθρακος, ὁ ὁποῖος ἐμβαίνων εἰς τὴν τρύπαν τῶν χανδρῶν τὰς ἐμποδίζει νὰ στενεύσωσιν, ὅτε διὰ νὰ τὰς στρογγυλεύσωσι καὶ νὰ λειάνωσιν (ἐξαλειψῶσι) τὰς γωνίας των τὰς βάλλουσι πάλιν εἰς τὸ πῦρ.

Λαμβάνουσι δηλ. αὐτὰς περικυρμμένες ὡς εἴπαμεν, καὶ ἀναδευμένας μὲ ὀλίγον κονιορτὸν, τὰς ῥίπτουσι εἰς κυλινδρὸν σιδηροῦν (π. χ. ὡς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζομεθα φρύγοντες εἴτε καθουρδίζοντες τὸν καρφὸν) ἔχοντα ὠρειδὲς σχῆμα καὶ στεγανῶς (ἀσφαλέστατα δηλ.) κλεισμένον καὶ μὲ χερύλλιον (ἢ χερούλλιον) τὰς περιστρέφουσι ἐπάνω τοῦ πυρός, ἕως οὔ τὸ δοχεῖον τοῦτο κοκκίνισθ.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον αἱ χάνδραι μαλασσόμεναι ὀλίγον χάνουσι τὰς ἀκίδας καὶ ἀνωμαλίας των ἔπειτα τὰς πλύνουσι καὶ τὰς χωρίζουσι κατὰ τὸ μέγεθός των περὶ ὄντες αὐτὰς ἀπὸ κόσκια ἔχοντα διαφόρων διαμέτρων τρύπας ὑστερον τὰ παραδίδουσι εἰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι τὰς ὀρμαθιάζουσι μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα, ἐπειδὴ μόλις λαμβάνουσι 7 ὡς 8 λεπτά ἀρ' οὔ γεμίσωσιν 120 κλωνάς!!

Κατασκευάζουσι δὲ εἰς τὴν Βενετιαν καὶ ἄλλας χάνδρας λεγομένας πρὸς τὸ φῶς, ἐπειδὴ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν βιομηχανίαν ταύτην μεταχειρίζονται τὸν λύχνον ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔχουσι οἱ χημικοὶ, οἱ σμαλτοποιοὶ

καὶ διάφοροι ἄλλοι τεχνίται· τὸ καλάμιον δὲ τούτων δὲν εἶναι καθὼς τὰ ἄλλα, ἀλλὰ περιστρέφοντες τὴν χάνδραν ἤδη ἀναλυμένην ἀπὸ τὸν λύχνον εἰς ὀξύβελον χάλυθα (τζελίσι) σχηματίζουσι τὴν τρύπαν· αἱ χάνδραι δὲ αἱ γινόμεναι διὰ τοῦ λύχνου εἶναι πολὺ πλέον στερεώτεροι, μεγαλύτεραι καὶ τιμιώτεροι παρὰ τὰς ἄλλας.

Γίνεται τέλος καὶ εἰς τὴν Βοημίαν μεγάλη ποσότης χανδρῶν γωνιοτήτων, ὡς οἱ ἀδάμαντες, καὶ τούτων γίνεται ἐξαγωγή, ἀλλὰ πολὺ ὀλιγοτέρα παρὰ τὴν τῶν ἄλλων. (3.)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Υποθαλάσσιον πλοῖον.

Πρὸ πολλοῦ καταγίνονται νὰ εὑρωσι τρόπον νὰ πλέωσιν οἱ ἄνθρωποι ὑποκάτω τῆς θαλάσσης· εἶναι τῶντε περίεργον ἐνταυτῷ καὶ τερπιδὸν πρᾶγμα νὰ κινήται τις ὑποκάτω τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων, χωρὶς φόβου νὰ πνιγῆ, καὶ νὰ προχωρῆ εἰς τὸν σκοπὸν του, χωρὶς ἄλλος οὔτε κἄν νὰ ὑποπτεῖ τίποτε καὶ χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ περισσότερον παρὰ τὰ μεγάλα κήτη τὸν ἀντακαῖον καὶ τὴν ἐχηνήδα, τὰ ὁποῖα περιπατοῦσιν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης.

Ὁ Κ. Βιλωρὰ ἐπεχείρησε διάφορα πειράματα περὶ τῆς ναυτιλίας ταύτης καὶ ἂν ἐπιτύγῃ, δυσκόλως οἱ στόλοι θέλουσι ἀποφύγει τὴν αἰφνίδιον προσβολὴν τοῦ ἐχθροῦ· ἐπειδὴ οὗτος δύναται τότε νὰ εἰσέλθῃ ὡς τὸν λιμένα, καὶ ἐκλέγων τὴν ἀρμοδίαν ὥραν νὰ φανῆ μόνον διὰ νὰ ῥίψῃ εἰς τοὺς τοίχους τοῦ πλοίου τὴν φλίγα, ἡ ὁποῖα μέλλει νὰ τὸ τυρπολήσῃ, καὶ πάλιν νὰ ἀποχωρήσῃ ἀσφαλῆς ὑποκάτω τῶν ὑδάτων.

Ὁ Βιλωρὰ κατεσκευάσατο μηχανὴν σιδηρᾶν ἔχουσαν σχῆμα κήτους, 317 ποδῶν μᾶκρος περιλαμβανομένης καὶ τῆς οὐρᾶς· 3 δὲ ποδῶν πλάτος τέσσαρα πτερυγία ἀπὸ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο μέρος κινούμενα ἔσωθεν ἀπὸ τέσσαρα ἀνθρώπους, κινουσι τὸ πλοῖον, πέντε δὲ φεγγίται μὲ πικρὰ ὑαλία κείμενοι πλησίον τῆς ῥάχεως αὐτοῦ εἰς σύμμετρον ἀπόστασιν ἀφίνουσι νὰ ἐμβῇ ἀρειδὸν φῶς ὥστε νὰ διαβάσῃ τις εὐκόλως εἰς πολὺ βάθος.

Εἰς τὰ πλάγια δὲ τῆς μηχανῆς εὐρίσκειται τρύπα καλῶς σκεπασμένη, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν εὐκολύεται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκβάλλῃ τὰ χεῖρά του ἔξω διὰ νὰ πιᾶσθ τίποτε ἢ νὰ κτίσῃ, ἢ νὰ ζητήσῃ καταβυθισμένα πράγματα.

Τὸ πλοῖον καταβαίνει καὶ ἀναβαίνει ταχέως μὲ τὴν βοήθειάν τινος

μηχανῆς· ὁ δὲ ἄνθρωπος μένει ἀκινδύνως ὡς δύο ὥρας εἰς τὸ βάθος τῶν ὑδάτων, καὶ ὁ ἀὴρ κυχθρίζεται μὲ εὐκόλους τρόπους.

Ἡ μηχανὴ αὕτη χρησιμεύει, κατὰ τὸν ἐρευρέτην, εἰς τὰς ἐπιστήμας διὰ νὰ κάμωσι πειράματα καὶ παρατηρήσεις διαφόρους.

Εἰς τὸ ἐμπύριον διὰ τὴν ἄγραν τῶν μαργαριτῶν, τοῦ κοραλλίου καὶ ἄλλων θαλασσίων προϊόντων.

Εἰς τὸ νὰ ἐμβάλη διάφορα πράγματα βυθισμένα.

Εἰς τὸ νὰ πολεμῇ καὶ νὰ ἐξολοθρεύῃ ἀφανῶς τὰ ἐχθρικά πλοῖα.

Τὸ δυσκολώτατον ἦτο νὰ κατασκευασθῇ ἡ τοιαύτη μηχανὴ ἀρκετὰ δυνατῇ, ὥστε νὰ ὑποφέρῃ τὸ ὑπερβολικὸν βῆρος τοῦ ὕδατος· ἀλλ' ἡ μηχανὴ τοῦ Βιλροᾶ κατέβη ὡς 21 πόδας βάρους, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ.

Δοθέντος ὅτι ἔχεις ἀγγεῖον, τοῦ ὁποῖου τὸ ὕψος καὶ βάθος εἶναι ἐν δέκατον μέτρου τετραγωνικὸν ἢ μὲ ἄλλας λέξεις πᾶσα μίξ αὐτοῦ ἐπιφάνεια εἶναι ἐν τετράγωνον δεκάμετρον· ἂν τὸ γεμίσης μὲ καθαρὸν ὕδωρ ἔχον τέσσαρας βαθμοὺς θερμότητος τοῦτο θέλει βυθύνει ὡς δύο λίτρας.

Ἄν βάλῃς ἄλλεπαλήλως 10 τοιαύτας ποσότητες ὕδατος καὶ σχηματίσης μὲ τὴν φαντασίαν κολώναν, τὸ ὅλον θέλει βυθύνει ὡς εἴκοσι λίτρας.

Ἄλλ' ὅταν καταβῇ εἰς διπλοῦν, τριπλοῦν, τετραπλοῦν καὶ πενταπλοῦν βάθος, τὸ βῆρος θέλει αὐξήσῃ ἀναλόγως δηλ. εἰς 40, 60, 80, 100 λίτρ.

Ἄρα ὑποθαλάσσιον πλοῖον ἔχον τρεῖς ὀργυῖας τετραγωνικῆς ἐπιφανείας δηλ. τρεῖς 400 τετραγωνικὰ δεκάμετρα εἴτε 1200 δεκάμετρα καὶ βυθισμένον εἰς 5 μέτρων βάθος ὑπερῆκεν βεβαίως 1200 φορὰς 50 χιλιογράμμα εἴτε 1,200,000 λίτρας.

Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνωμεν πόσον ἐκινδύνουσαν ὁ Βιλροᾶ εἰς τὴν ἀκλόλουον περὶ ἵστασιν.

Θέλω νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ πλοῖόν του ἐνίκησε τὴν μεγάλην δυσκολίαν τῆς ὑποθαλασσίου ναυτιλίας, τὸ νὰ διαμείνῃ, δηλ. πολὺν καιρὸν ὑποκάτω τῶν ὑδάτων χωρὶς ν' ἀνανεώσῃ τὸν ἀίρα, ὁ Βιλροᾶ κατέβη μὲ τρεῖς ἀνθρώπους, παρόντος τοῦ ἀστυνόμου (εἰς St. Ouen)· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὴν ὥραν δὲν ἐφάνη, οἱ ὑπηρεταὶ τῆς ἀστυνομίας φοβηθέντες ἄρχισαν νὰ τὸν ἀναζητῶσι, χάριν δὲ τούτου βυθίζοντες μακρὰ καμάκια ἐκτύπων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ ἀπαντήσωσι τὸ πλοῖον. Τέλος πάντων τὸ εὗρηκαν, ἀλλ' ἐν καμάκιον ἐκτύπησε κατὰ τύχην ἐπάνω ἐνὸς τῶν φεγγιτῶν καὶ σύντριψε τὸ ὑάλιον. Πόσον, νομίζομεν, ἔμεινεν ἐκστατικὸς ὁ δυστυχῆς ἐφευρέτης ἰδὼν διὰ μιᾶς μέγα φεῦμα ὕδατος· ἐμβαῖνον αἰφνιδίως μὲ 60 λιτρῶν δύναμιν,

καὶ ταχύτητα τοῦλάχιστον 10 μέτρων εἰς δεῦτερον λεπτόν! Κατ' εὐτυχίαν ὅμως εἰς ἐκ τῶν τριῶν ἀνθρώπων εἶχε σκεπασμένη τὴν κεφαλὴν του· ἔλαθε λοιπὸν τὸν πῖλον του ὁ Βιλροᾶ, τὸν προσάρμοσε μὲ βίαν εἰς τὴν τρύπαν, καὶ κατέρωθε νὰ τὸν βαστάσῃ ἐκεῖ μὲ τὸ ἐν χεῖριον στηρίζων τὸ ἄλλο εἰς τὸ ἀντικρινὸν πλευρὸν τοῦ πλοίου. Εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν εὐρισκόμενος διέταξε νὰ κινήσῃ τὴν μηχανὴν πρὸς τὰ ἐπάνω, ὅπου διεσώθησαν ὅλοι ὕγιεις.

Φώτισμα — φωταγωγεῖα.

Εἴπαμεν καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Ἀνθολογίαν ὅτι ἀπὸ τοῦ γιάνθρακος, τοῦ ὁποῖου ἔχομεν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος δηλαδή εἰς τὴν Εὐβοίαν (Κούμην), τὴν Μεσσηνίαν καὶ τὴν Ἀττικὴν (Ὀρωπὸν), ἀπὸ τοῦς πυρῆνας τῶν ἐλαιῶν, τοῦς ὁποῖους ρίπτομεν, καὶ ἀπὸ ἄλλας διαφόρους ὕλας ἐξάγουσιν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀέρα τινα (δισανθρακικὸν ὑδρογόνον) ὅστις καίει ὡς λαμπὰς μὲ λαμπρότατον φῶς, ὥστε ἀντὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν κηρίων αὐτὸν τὸν ἀέρα μεταχειρίζονται εἰς ὅλα τὰ ἐργαστήρια, τὰ θέατρα, τὰς ὁδοὺς, καὶ τὰ δημόσια καταστήματα τῶν μεγάλων ὁπωσοῦν πόλεων τῆς Εὐρώπης.

Ὁ ἀὴρ αὐτὸς (γιάξ) ἐμβαίνειν ἀπὸ τὰς καιομένας αὐτὰς ὕλας κατὰ χημικὸς τρόπους ἐπιπυρρῆται εἰς μεγάλα καὶ στερεὰ σιδηρὰ δοχεῖα εἰς δεξαμενάς εἴτε στέρνας· ἐκεῖθεν δὲ διάφοροι σωλῆνες διαφόρου μεγέθους σκορπιζόμενοι κατευθύνονται εἰς τὰ μέρη τῆς πόλεως, ὅπου ἀγοράζουσι τὸν ἀέρα τοῦτον· ὥστε ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς λυγνοκατίας ἀρκεῖ νὰ στρέψῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν εἶδος στρόφιγγος εἴτε κανούλας καὶ πλησιάζων τὸ φῶς βλέπει παρρηθὺς ἀναπτόμενον τὸν ἀέρα.

Ἄλλὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διανομῆς τοῦ φωτιστικοῦ ἀέρος ἀπεδείχθη πολὺ δαπανηρὸν, καὶ πολλάκις μάλιστα ἐπικίνδυνον· ἐπειδὴ ὁ ἀὴρ αὐτὸς εὐρίσκεται στερεωσμένος εἰς μεγάλην ποσότητα ἐντὸς τοῦ μεγάλου δοχείου· ὥστε ἂν ποτε ἀνάψῃ κατὰ τύχην ἐκεῖ, δύναται νὰ ἀνατρέψῃ (ἀναποδογυρίσῃ) τὸν τόπον· ἐκτὺς δὲ τούτου εἰς πολλὰ μέρη ἀνοίγονται μικραὶ τρύπαι, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξέρχεται ὁ ἀὴρ καὶ σκορπίζεται εἰς τὴν ἀτμοσφῆραν, ὥστε οὕτω χάνεται κατ' ὀλίγον τὸ προϊόν τῶν κόπων καὶ τῶν σαύτης δαπάνης ἀνίσως ἐν καιρῷ δὲν προφθάσῃ νὰ τὰς κλείσωσι.

Διὰ ν' ἀποφύγῃσι τὰς τοιαύτας ζημίας ἐπενόησαν ἐσχάτως οἱ χημικοὶ καὶ ἐργολάβοι νὰ μεταφέρουσι τὸν φωτιστικὸν ἀέρα εἰς τὰ διάφορα μέρη

ἐπὶ ἀμάρτης, καθὼς εἶς τινὰς τόπους περιφέρουσι καὶ πωλοῦσιν εἰς τὰς ὁδοὺς τὸ ὕδωρ· οἱ ἀγορασταὶ λαμβάνουσι τόσους κυβικοὺς πόδας ἀέρος κατὰ τὴν χρειάν των εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμὴν, ἥτις ὁμῶς ὑπάρχει πάντοτε μετρία· ἐπειδὴ πολλὰ ἐργαστήρια δὲν δαπανῶσι κατ' ἔτος εἰς τὸ ρώτισμα πλέον τῶν 35 φράγκων, οὔτε καφεδες, οἱ ὅποιοι φωτίζονται τόσον λαμπρῶς καὶ εἰς τὰ δύο τρίτα σχεδὸν τῆς νυκτὸς πλέον τῶν 60 ὡς 65· ἐν γένει δὲ ἡ δαπάνη αὕτη παρατηρήθη ὅτι δὲν ὑπερβαίνει τὰ 4 - 6 λεπτὰ καθ' ἑκάστην ὥραν φωτίσματος.

Τὸ σύστημα τοῦτο τῆς μετακομιδῆς ἀρχίσει νὰ προκρίνηται καὶ νὰ ἐπικρατῇ ὡς προκριτότερον καὶ κατ' ἄλλους λόγους, καὶ καθὼς ἀπαιτεῖ ὀλιγοτέρων κεφαλαιῶν προκαταβολήν· Οἷτω π. χ. εἰς τὸ Πέρις ὅπου καίονται 2,000 περίπου μασούρια, χρειάζονται μόνον τρεῖς ἄμαξι διὰ τὰς ὁποίας δαπανῶνται ὡς 2,000 φράγκα καθ' ἑκάστην· λείπει δὲ ἡ δαπάνη τῶν ὑπογείων σωλῆνων καὶ ἡ καθημερινὴ ἐπισκευὴ των.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ μετακομιδὴ συμφέρει μάλιστα εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, ὅπου δὲν καίονται πολλὰ μασούρια, καὶ μ' ὀλίγα χρήματα δύναται τις ἐργολάβος νὰ συστήσῃ τὴν φωταγωγεῖν. Τοιαῦτα καταστήματα συστήθησαν ἤδη εἰς πολλὰς μικρὰς πόλεις τῆς Γαλλίας, οἷον τὴν Ἀμιένης, τὸ Ἐλβέρουφ, τὸ Ρουάν, τὴν Σεδαν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μεγαλοῦπολιν τῶν Παρισίων.

Ἐχομεν σχεδὸν τὴν πεποίθησιν ὅτι θέλουσιν ἐν καιρῷ εἰρεθῆ ἔργολάβοι διὰ νὰ ἀναδεχθῶσι καὶ εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Ἑλλάδος τὴν τοιαύτην φωταγωγίαν, ἀφ' οὗ μάλιστα γενομένων τῶν δρόμων εὐκολυνθῆ ἡ μετακομιδὴ τῶν γιανθρῶν ἀπὸ τὸν Ὀρωπὸν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Τολμῶμεν δὲ ἀπὸ τῆς σήμερον νὰ βεβαιώσωμεν τοὺς κερδοσκόπους ὅτι τὸ ἐπιχειρήμα δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλας προκαταβολάς· ἐπειδὴ π. χ. ὁ ἐργολάβος εἰς τὴν Σεδάμ δὲν ἐδαπάνησε πλειότερον τῶν 40,000 φράγκων εἰς τὴν οἰκοδομὴν εἰς τὰ σκυῖα, εἰς τὸ γραφεῖον κτλ. (.)